

sen og de dertil hørende Slægter Thomsen og Kromann«, et stort og fortjenstfuldt Arbejde om de gamle Fanø- og Sømandsslægter. — Esbjerg Byraad har i Anledning af 75 Aars Jubilæet udsendt et Festskrift: »Esbjerg«, redigeret af Borgmester Høyer Nielsen, Redaktør Knud Ree. Kommunaldirektør Hans Nielsen og Erhvervsraadssekretær Rudolf Jørgensen, der alle har givet Bidrag sammen med følgende Medarbejdere: Havneingeniør Fischer-Simonsen, Fiskeskipper Jens Christensen, Landsretssagfører Krebs, Skoledirektør Olaf Petersen, Socialinspektør Jespersen, Skovrider Frederiksen, Viceinspektør Arne Jørgensen, cand. mag. Aage Aagesen, Fuldmægtig Stenshøj og Bibliotekar Johs. Tang Kristensen. Værket er udstyret med mange Billeder og giver ikke blot en god byhistorisk Montage, men en virkelig alsidig Skildring af Esbjergs — »Danmarks Chicago« — korte Historie. — B. Tegnagel Jørgensen har i »Esbjerg Statsskole« 1943 skrevet om »Jerne Sogns Jorder før Havneanlægget i Esbjerg«. V. Marsstrand har udsendt »Varde II«, et Skrift af samme Beskaffenhed som »Varde I«. I Salomon Frifelt og Tobiassen Kragelunds »Afsides Kroge midt i Verden« fordyber Frifelt sig i Randers', Himmerlands og Vendsyssels Forhold, mens Tobiassen holder sig inden for Amtet og skriver levende Lokalhistorie ved at skildre nogle store Gaardmandshjem paa Hunderupegnen, nemlig Hollændergaarden, Gørding Mølle, Tanderup, Frøsiggaard, Hunderup Møllegaard og Mulvad.

I »Ribe Stifts Aarbog« har Biskop C. I. Scharling som tidligere Aar skrevet et »Brev fra Ribe Bispegaard«. P. Gamrath skriver om »Præsten og Kirkehistorikeren H. G. A. Jørgensen« og Fr. Bendix fortæller »Minder fra Præstetiden i Henne-Lønne«.

I Amtets Nabolag har C. Lindberg Nielsen begyndt Udgivelsen af »Ringkøbing Købstads Historie«, 1. Hæfte er udkommet. Og Prof. Gudmund Hatt har i »Meddelanden från Lunds Universitets geografiska Institution«, Nr. 194, skrevet om »En sænket og hævet Jernalderboplads ved Ringkøbing Fjord« (Grønbjerg i Sønder Bork Marsk). Undersøgelsen bragte det Resultat, at her er foregaaet en Sænkning og Hævning efter romersk Jernalder, rimeligvis flere Aarhundreder efter.

Virksomheden.

I det forløbne Aar har Historisk Samfund paabegyndt en *Farvefotografering* af historisk interessante Steder i Amtet. Bestyrelsen nedsatte et Udvalg, der søgte at finde en Række Objekter, som tilsammen kunde give et Snit gennem Amtets Historie fra Oldtid til vore Dage. Det var cand. mag. Roar Skovmand, der foreslog det, og som bragte Samfundet i Forbindelse med Hr. Fotograf Løvstad, Viborg, en Mand, der lykkelig forener en dygtig Fotografis Kunnen med den rette historiske Forstaaelse. En Række Fotografier er taget. De ekstraordinære Forhold gjorde imidlertid, at Arbejdet ikke kunde afsluttes i Aar, men det vil blive gennemført, saa snart Forholdene tillader det. Derefter vil Samfundet eje et Fotoarkiv, som i skønne Billeder kan vise karakteristiske Dele af Amtets historiske Mindesmærker, selv om selve Objekterne skulde blive udsat for Overlast eller Ødelæggelse. Ikke mindst for kommende Slægter vil disse Billeder være af Interesse. — Vi takker Amtet og Byraadene i Ribe, Varde og Esbjerg, der ved deres Tilskud har muliggjort Fotograferingen.

Aarsmødet afholdtes i Varde 21. Marts. Formanden, Forfatteren Salomon Frifelt og Redaktør og Kasserer H. K. Kristensen aflagde Beretninger og Regnskab. Valgene var Genvalg dog nyvalgtes Kunstmaler Niels Holbak, Esbjerg, som Revisor i Stedet for Arkivar C. Lindberg Nielsen, der er flyttet til Viborg. Derefter talte Dr. phil. Steen Bøcher om »Gamle Vandmøller i Ribe Amt« og ledsagede Foredraget med Lysbilleder, medens H. K. Kristensen fremdrog »Træk af Øster Horne Herreds Historie«.

De Bøger, der udkommer paa Historisk Samfunds Forlag: *J. M. Lauridsen: »Slægtshistorie«*, *H. K. Kristensen: »Øster Horne Herred«* og *Steen Bøcher: »Gamle Vandmøller i Ribe Amt«* er endnu ikke færdigtrykte. Flere Forhold har bevirket Forsinkelse. Ved Henvendelse til Forfatterne vil Medlemmerne endnu kunne faa dem til Favørpris.

Endelig gøres Medlemmerne opmærksomme paa, at af flere Grunde afholdes *Aarsmødet* ikke før i September, og fremtidig vil Aarbogen ogsaa blive udsendt i denne Maaned eller saaledes, at Medlemmerne kan have den i Hænde kort før *Aarsmødet*.

Medlemstallet er: Livsvarige 26, ordinære 666, Subskribenter 43.

Nye Medlemmer 1943.

Mejeribestyrer E. Rasmussen, Gjesten.
 Savskærer L. Jørgensen, Ovtrup.
 Manufakturhandler Dalgas Thomsen, St. Darum.
 Toldopsynsmand J Bloch Jørgensen, Vejrs.
 Bankdirektør J. Jepsen, Ribe.
 Henrik Sørensen, Jernvedlund.
 Lærerinde, Frk. Pallesen, Tistrup.
 Frk. Inger Toftgaard Nielsen, Esbjerg.
 Frk. Grethe Nielsen, Esbjerg.
 Snedker N. Thomsen, Esbjerg.
 Gaardejer Arne Nielsen, Bredho.
 Købmand Th. Klit, Hjortkær.
 Kassererske, Frk. Dyveke Nielsen, Esbjerg.
 Gdr. Anders Christensen, Skyhede.
 Gdr. Jørgen Kristiansen, Allerslev.
 Gdr. Søren Peder Lauridsen, Ovtrup.
 Niels Juhl Kromann, Esbjerg.
 Læge Erik Lorenzen, Gjesten.
 Installatør H. Friis, Varde.
 Aage S. Nilsson, Klampenborg.

Subskribenter:

Lærer M. A. Andersen, Rødby.

REGNSKAB FOR AARET 1943

	<i>Indtægt</i>	Kr.	Ø.		<i>Udgift</i>	Kr.	Ø.
Medlemsbidrag og Subskription		2834	00	Underskud fra forr. Aar		377	82
Solgte Aarbøger		105	60	Trykning af Aarbog 1943, Klicheér		1532	81
Tilskud fra Staten		155	00	Forfatterhonorarer		447	00
— — Amtet		100	00	Aarborgens Udsendelse		248	25
— — Varde Sparekasse		25	00	Papir til Aarbog 1944		350	00
— — Ribe Sparekasse		25	00	Løn til Redaktør, Kasserer og Sekretær ...		250	00
— — til Farvefotografiering (Amtet, Ribe og Varde Byraad)		300	00	Aarsmøde, Foredrag, Bestyrelsesmøder ...		114	80
Renter		1	87	Fotograf Løvstad for Farvefotografiering ..		350	00
Hævet af Grundfonden		350	00	Tilskud til Danmarks Riges Breve		140	65
Underskud		158	46	Dansk historisk Fællesforening		48	85
		4054	93	Avertering, Bogkøb, Porto, m. m.		194	75
Balance....		4054	93	Balance....		4054	93

GRUNDFONDEN:

Grundfonden 1/1 1943	Kr. 1079 24
Renter indvundne	32 45
Hævet	Kr. 1111 69
	350 00
Grundfonden 31/12 1943	Kr. 761 69

Lunde Jyll., 10. Februar 1944

H. K. Kristensen

Ovenstående Regnskab er gennemgaaet og sammenholdt med Bilagene. For Grundfonden Kr. 761,69 forelaa Bankbog. Regnskabet har ikke givet Anledning til Bemærkninger.

Esbjerg, den 16. Februar 1944.

Niels Holbak.

Ribe, den 22. Februar 1944.

P. Lersche-Thomsen.

Medlemmer kan faa Holger Hjelholts Skriftlæsningsbog: »Skriftprøver fra Tiden efter Reformationen til Midten af 19. Anrhundredet« for 2,75 Kr., naar Beløbet indbetales paa Dansk historisk Fællesforenings Postgirokonto 3516, Jagtvej 10, København N. (Bogladepris 4,75.) Sammesteds og paa samme Maade faas E. Kroman: »Skriftens Historie i Danmark« for Favørpris 3,60 Kr. Tidsskriftet »Fortid og Nutid« til halv Pris (2,50) ved Henvendelse til Fællesforeningens Sekretær, cand. mag. Roar Skovmand, Askov, Vejen.

Endvidere kan Medlemmer subskribere paa andre historiske Amtssamfunds Aarbøger til nedsat Betaling. Man henvender sig til det paagældende Amtssamfunds Kasserer eller vor egen Sekretær. »Danmarks Riges Breve« faas til 5 Kr. pr. Bind (Bogladepris 12 Kr.), Adresse: Det danske Sprog- og Litteraturselskab, V. Boulevard 44, København V. — Hos Boghandler H. Bruun Møller, Vejen, faas: Kr. la Cour Pedersen: »Skodborghus« 0,75 og Kr. la Cour Pedersen: »Morten Eskesens Saga« 3,00.

Aarbøger o. a. Skrifter, som sendes til »Fra Ribe Amt«, bedes adresseret til *H. K. Kristensen, Lunde, Jylland.*

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Degnen i Ribe Amt i 18. Aarhundrede. Af Georg Hansen.
2. En Konfirmationsstrid. Af F. Elle Jensen.
3. Kvong Sogn under 3-Aars Krigen. Af H. Grønbæk.
4. Præsterne Galthen. Af Aug. F. Schmidt.
5. Leen. Af T. Kragelund.
6. Kor-Stolene i Ribes Kirker. Af N. Lukman.
7. En gammel Vej. Af Søren Alkærsig.
8. Kaptajn N. Thøgersen Brinch fortæller. Ved Dyveke Nielsen.
9. Smaastykker.
 - a. Nøraa Vide. Ved J. Carl Cristensen.
 - b. Et Soldaterbrev fra 1864. Ved H. J. Aastrup.
 - c. Et tusindaarigt Kvindesmykke. Af Roar Skovmand.
 - d. En Storstensgrav paa Strandby Kirkevej. Af H. K. Kristensen.
 - e. En Klage. Ved J. H. Byriel.
 - f. Søren Alkærsig. Mindeord ved Sal. Frifelt.
10. Litteratur om Ribe Amt.
11. Virksomheden. Regnskab. Nye Medlemmer.

Historisk Samfund for Ribe Amt har følgende Bestyrelse: Forfatteren *Salomon Frifelt*, Ølgod, Formand, Redaktør *P. Friis*, Varde, Lærer *H. K. Kristensen*, Lunde Jyll., Kasserer og Sekretær, Forstander *Kr. la Cour Pedersen*, Skibelund, Vejen, Biskop Dr. theol. *C. I. Scharling*, Ribe, Højskolelærer, cand. mag. *Roar Skovmand*, Askov, Vejen, og Forretningsfører *T. Tobiasen*, Esbjerg. Redaktionsudvalget er *Kristensen*, *la Cour Pedersen* og *Biskop Scharling*.